

22 травня – День перепоховання Тараса Шевченка на Чернечій горі поблизу Канева

«Ще раз зібрались ми до тебе, Тарасе...»

Тарас Шевченко помер від паралічу серця о п'ятій годині тридцять хвилин 26 лютого (10 березня за новим стилем) 1861 року. Вже невдовзі після похорону на Смоленському кладовищі в Петербурзі друзі геніального поета вирішили перепоховати його в Україні. Довгі клопотання врешті-решт увінчалися офіційним дозволом. 26 квітня домовину викопали й поклали в спеціальну свинцеву труну, яку поставили на траурний ресорний повіз. У прощальному слові Микола Костомаров наголосив: «Ще раз зібрались ми до тебе, Тарасе, дякувати тобі за все, що зробив для нас». Пантелеймон Куліш накрив домовину китайкою.

Шлях до України проліг через увесь Петербург. У Москві потяг зустріла невелика українська громада. Домовину, яку супроводжували художник Григорій Честахівський і студент Олександр Лазаревський, перенесли на Арбат і встановили в Тихонівській церкві. Після панахиди спеціальні ресорні дроги рушили давнім поштовим трактом: Серпухов – Тула – Орел – Глухів – Кролевець – Батурин – Ніжин – Бровари...

Траурна процесія зупинилася на лівому березі Дніпра біля Ланцюгового мосту. Спеціальний дозвіл на проїзд до Києва міг видати лише генерал-губернатор Васильчиков. На прийом до нього записалися Варфоломій Шевченко й священник Петро Лебединцев. Заручившись згодою ясновельможного князя, завітали до митрополита. Той визначив церкву – Різдва Христового на Поштової площі. Прибули туди надвечір 6 травня. Вранці, незважаючи на дощ, кияни прощалися з великим поетом. Невідома жінка в чорному поклала на домовину терновий вінок. Поліція швидко приборала його.

Після роздумів і вагань – перепоховати на Аскольдовій могилі, у Видубицькому монастирі чи на Щекавицькій кручі – вибрали Канів. На цьому наполіг Григорій Честахівський, який був біля Тараса Шевченка в останні години його життя. До обраного місця пароплав «Кременчук» прибув 8 травня о четвертій годині. Оскільки стояла велика повінь, він зупинився далеко від берега. Весняні хвилі сіялися бризками на домовину. То були прощальні сльози Дніпра, якого не раз і не двічі оспівав поет. Саме біля улюбленої ріки рідного народу, на Чернечій горі, і перепоховали українського генія. Сталося це 10 травня (22 травня за новим стилем) 1861 року. Місцеві селяни-кріпаки кілька днів насипали високу могилу. Хрест поставили простий, дубовий. Через роки й роки його замінили залізним із бронзовим позолоченим рельєфом голови Тараса Шевченка.

Микола ЯСЕНЬ.

Селяни копають могилу Тарасу Шевченку на Чернечій горі біля Канева, 1861 рік

Плакат – брат барикад

«Щастя інших людей робить мене щасливим»

У проєкті «Плакат – брат барикад», започаткованому парламентським журналом «Віче» у першому числі 2015 року, щомісяця фігурують екстраординарні особистості – художники, котрі за наших буремних часів присвячують себе патріотичному жанрові. Проїнявшись духом епохи, митці відроджують призабутий жанр плаката, надають йому свіжого звучання. Нагадуємо: з творами рубрики та її ідеєю можна ознайомитися на сайті нашого видання.

Нині в об'єктиві – дизайнер Мирослав Буртовий зі своєю роботою «Обійми солдата». Ілюстрацію розроблено для однойменного волонтерського проєкту, який стартував улітку 2014-го. А суть благородного задуму така: щосуботи група дівчат, жінок, чоловіків, дітей приїздить в Ірпінський військовий шпиталь задля психологічної підтримки хлопців, котрі постраждали в зоні АТО. Вік добродіїв – від 6 до 60 років. Волонтери привозять смачні страви, допомагають захисникам ліками, речами, грошима. А для зняття у воїнів наслід-

ків стресу застосовують обіймотерапію. (Посилання на спільноту блогерів: www.facebook.com/groups/obnimisoldata).

Ось коротке автодосьє Мирослава Буртового, який, утім, не любить розповідати про себе:

– Працюю у сфері веб-дизайну та реклами. Вільний від роботи час присвячую волонтерству. У житті керуюся фразою: «Щастя інших людей робить мене щасливим».

Ольга КРАСОВСЬКА.

